

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Boris
Davidov
Michailov
National Revenue Agency
Serial number
2069ea63a8bdce59

1000 София, бул. "Княз Александър Дондуков" № 52 Телефон: 0700 18 700 Факс: (02) 9859 3099

20-00-4 #1/06.01.2023 г.
ЦУ на НАП

ДО
ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ
НА НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА
ПРИХОДИТЕ

КОПИЕ: ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И
ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА
ПРАКТИКА”

ОТНОСНО: допълнение към становище по прилагане на осигурителното законодателство с изх. №20-00-4 от 06.01.2023 г.

Във връзка с издадено становище по прилагане на осигурителното законодателство с изх. №20-00-4 от 06.01.2023 г. е необходимо да се има предвид следното:

1. В т. II от становището размерът на осигурителния доход, определен на основание чл. 40, ал. 4а от *Закона за здравното осигуряване*, за лицата, осигурени за сметка на държавния бюджет, за периода от 1 април до 31 декември 2022 г. е 85 на сто от минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица (710 лв.), съответно от 1 януари 2023 г. е 90 на сто от същия размер на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите лица, т.е. 639,00 лв.

2. В т. III от становището размерът на изискуемата възраст през 2023 г. по чл. 68, ал. 1 от *Кодекса за социално осигуряване* е 62 години за жените и съответно 64 години и 6 месеца за мъжете.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП: БОРИС МИХАЙЛОВ

Документът е електронно създаден и подписан, като данни за електронния подпис на издателя се визуализират в горния десен ъгъл на началната страница, съгласно действащите нормативни изисквания.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Национална агенция за приходите обработва и защитава личните Ви данни, съобразно изискванията на Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) и Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г.

Повече подробности за ангажиментите на Националната агенция за приходите, в качеството ѝ на администратор на лични данни, можете да намерите в „Политика по защита на личните данни в Националната агенция за приходите“, публикувана на интернет адрес: www.nra.bg или да се свържете с нас на имейл адреса на Информационния център на НАП: infocenter@nra.bg и телефон: 0700 18 700.

1000 София, бул. "Княз Александър Дондуков" № 52 Телефон: 0700 18 700 Факс: (02) 9859 3099

20-00-4/06.01.2023 г.
ЦУ на НАП

ДО
ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ
НА НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА
ПРИХОДИТЕ

КОПИЕ: ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И
ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА
ПРАКТИКА”

ОТНОСНО: прилагане на осигурителното законодателство

Във връзка с прилагане на осигурителното законодателство, свързано със задължителните осигурителни вноски и вноските за фонд ГВРС, на основание чл. 10, ал. 1, т. 10 от *Закона за Националната агенция за приходите* изразявам следното становище:

1. Обнародван е *Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г.* (обн. ДВ, бр. 104 от 2022 г.). Съгласно §16 от преходните и заключителните разпоредби законът влиза в сила от 1 януари 2023 г.

Във връзка с чл. 1 от същия закон, до приемането на *Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г., Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2023 г. и Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2023 г.*, но за срок не по-дълъг от три месеца, и на основание чл. 2 от закона се прилагат определените със *Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г.* (ЗБДОО за 2022 г.) размери на:

1. Минималния месечен размер на осигурителния доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии съгласно приложение №1А към чл. 9, т. 2, б. „а“ от ЗБДОО за 2022 г.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

В допълнение е необходимо да се има предвид, че от 1 януари 2023 г. минималната месечна работна заплата е определена в размер на 780 лв. (Постановление №497 от 29.12.2022 г. на Министерски съвет, обн. ДВ, бр. 1 от 2023 г.). По силата на чл. 245 от *Кодекса на труда* (КТ) при добросъвестно изпълнение на трудовите задължения на работника или служителя се гарантира изплащането на трудово възнаграждение не по-малко от минималната работна заплата за страната. Следователно, за осигурените лица, за които се прилага минимален месечен размер на осигурителния доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии, съгласно приложение №1А към чл. 9, т. 2, б. „а“ от ЗБДОО за 2022 г. а осигурителят дължи задължителни осигурителни вноски върху получените, включително начислените и неизплатените, брутни месечни възнаграждения, в размер не по-малък от минималната месечна работна заплата.

2. Минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица - 710 лв. (чл. 11, т. 2, б. „б“ от ЗБДОО за 2022 г.);

3. Минималния месечен размер на осигурителния доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители - 710 лв. (чл. 11, т. 2, б. „в“ от ЗБДОО за 2022 г.);

4. Максималния месечен размер на осигурителния доход - 3400 лв. (чл. 11, т. 2, б. „г“ от ЗБДОО за 2022 г.);

5. Размера на осигурителната вноска за фонд „Трудова злополука и професионална болест“ по групи основни икономически дейности съгласно приложение № 2А към чл. 14, т. 2 от ЗБДОО за 2022 г.

Съгласно същите разпоредби от закона се прилага и разпоредбата на чл. 15 ал. 1 от ЗБДОО за 2022 г. – т. е. не се внасят вноски за фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите".

6. На основание чл. 3 от Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. в определения срок се прилага размер на задължителната здравноосигурителна вноска - 8 на сто съгласно чл. 2 от *Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г.* (ЗБНЗОК). При определяне на дохода, върху който се внасят здравноосигурителни вноски за лицата по чл. 4, ал. 1 и ал. 3, т. 1, 2 и 4 от *Кодекса за социално осигуряване* (КСО) (самоосигуряващи се лица по смисъла на кодекса), се има

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

предвид осигурителният доход, върху който се дължат осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване.

7. Лицата по чл. 40, ал. 5 от *Закона за здравното осигуряване (ЗЗО)* продължават да внасят здравноосигурителни вноски върху осигурителен доход, не по-малък от 355 лв. (половината от минималния размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със ЗБДОО за 2022 г. за периода 1 април до 31 декември). Здравноосигурителната вноска за този кръг лица е не по-малка от 28,40 лв. месечно.

С определения със ЗБДОО за 2022 г. минимален размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица (710 лв. за периода 1 април до 31 декември 2022 г.) е обвързан осигурителният доход за здравно осигуряване при неплатен отпуск, при неработоспособност поради болест, бременност и раждане, при отпуск за отглеждане на малко дете по реда на чл. 164, ал. 1 и ал. 3 от КТ, при осиновяване на дете до 5-годишна възраст по реда на чл. 164б, ал. 1 и ал. 5 от КТ и при отпуск за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя) по реда на чл. 164в от КТ.

8. Необходимо е да се има предвид, че съгласно §1 от преходните и заключителните разпоредби на закона срокът по чл. 1 спира да тече от деня на разпускане на Народното събрание до деня на конституиране на следващото Народно събрание.

9. От 1 януари 2023 г. не е налице нормативно основание за осигурителен стаж по чл. 9, ал. 2, т. 3 от КСО да се зачита времето на неплатения отпуск повече от 30 работни дни за календарната година.

II. На основание чл. 40, ал. 4а от ЗЗО от 1 януари 2023 г. здравноосигурителната вноска за лицата, осигурени за сметка на държавния бюджет, се внася върху 85 на сто от минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица – 603,50 лв.

III. По отношение на лицата по чл. 4б и чл. 124а от КСО е необходимо да се има предвид следното:

➤ През 2023 г. (до 31 декември 2025 г.) съгласно чл. 4б, ал. 1, т. 1 от КСО лицата по смисъла на същата разпоредба могат да изберат да променят осигуряването си от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 от КСО“ на държавното обществено осигуряване, когато не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст и ако им остава не по-малко от 1 година считано от датата на избора до навършване на изискуемата за тях възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО. Изискуемата

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО през 2023 за жените е 62 години и за мъжете 64 години и 9 месеца.

➤ През 2023 г. (до 31 декември 2025 г.) съгласно по чл. 124а, ал. 1, т. 1 от КСО лицата по смисъла на същата разпоредба може да изберат да възобновят осигуряването си в универсален пенсионен фонд, ако не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст и ако им остава не по-малко от 1 година считано от датата на избора до навършване на изискуемата за тях възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО. Изискуемата възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО през 2023 за жените е 62 години и за мъжете 64 години и 9 месеца. В този случай правото на избор се упражнява след изтичане на една година от избора по чл. 4б, ал. 1 от кодекса.

IV. От 1 януари 2023 г. с Постановление №497 от 29.12.2022 г. на Министерски съвет (обн. ДВ, бр. 1 от 2023 г.) е определена минимална месечна работна заплата за страната в размер на 780 лв. и минимална часова работна заплата при нормална продължителност на работното време 8 часа и при 5-дневна работна седмица в размер на 4.72 лв. Посоченият размер на минималната месечна работна заплата е относим и с оглед прилагането на чл. 4, ал. 3, т. 5 от КСО, когато трудът без трудово правоотношение е положен след 31.12.2022 г.

V. При попълването на декларация обр. №1 „Данни за осигуреното лице, приложение №1 към чл. 2, ал. 1 от *Наредба №Н-13 от 17 декември 2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица*, във връзка с ползване на отпуск по 164в от КТ е необходимо да се има предвид следното:

Съгласно чл. 164в от КТ бащата (осиновителят) има право на отпуск за отглеждане на дете до навършване на 8-годишна възраст в размер на два месеца. Условието за ползването на този вид отпуск се определят в същата разпоредба на кодекса. Този отпуск за отглеждане на дете е аналогичен на отпуска по чл. 164 от КТ и дните от месеца, през които е ползван отпуск на основание чл. 164в от КТ, се попълват в т. 16.3 (Дни за отглеждане на дете) на декларация обр. №1. Осигурителният доход за здравно осигуряване се попълва в т. 17 (Доход, върху който се дължат здравноосигурителни вноски за лицата по чл. 40, ал. 1, т. 5 от ЗЗО) на декларацията, съответно размерът на здравноосигурителната вноска за сметка на осигуряващия се попълва в т. 18 на декларацията.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

VI. Със Заповед №РД01-429 от 20.12.2022 г. на Министъра на труда и социалната политика (в сила от 1 януари 2023 г.) са направени следните изменения и допълнения в Националната класификация на професиите и длъжностите 2011 (НКПД 2011):

1. Утвърден е списък с нови длъжностни наименования, включени в НКПД 2011, които са: гледач животни в зоопарк с код 51642013; акварист с код 51643014; длъжностно лице по вписванията по чл. 27д от *Закона за особените залози* с код 24227110, специалист по мрежова и информационна сигурност с код 33593028 и специалист в областта на информационните технологии с код 33593029.

2. Изменено е наименованието на следните длъжности:

Код по НКПД	Старо наименование	Ново наименование
26433017	Преводач, жестомимичен превод	Преводач от и на български жестов език
24227104	Длъжностно лице по регистрацията по Закона за търговския регистър	Длъжностно лице по регистрацията по Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП: БОРИС МИХАЙЛОВ

Документът е електронно създаден и подписан, като данни за електронния подпис на издателя се визуализират в горния десен ъгъл на началната страница, съгласно действащите нормативни изисквания.

Национална агенция за приходите обработва и защитава личните Ви данни, съобразно изискванията на Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) и Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г.

Повече подробности за ангажиментите на Националната агенция за приходите, в качеството ѝ на администратор на лични данни, можете да намерите в „Политика по защита на личните данни в Националната агенция за приходите“, публикувана на интернет адрес: www.nra.bg или да се свържете с нас на имейл адреса на Информационния център на НАП: infocenter@nra.bg и телефон: 0700 18 700.

